

Porevizijsko poročilo
o pravilnosti in smotrnosti
zaračunavanja in porabe
takse za obremenjevanje okolja
zaradi odlaganja odpadkov
v letih od 2002 do 2005

Ljubljana, februar 2008

Uvedba revizije na podlagi:

- **poziva Komisije za nadzor proračuna** v letu 2003, naj MOP skupaj z MF oceni učinkovitost in pravilnost sedanje ureditve zaračunavanja okoljskih dajatev, kar ni bilo izvedeno,
- **poziva Računskega sodišča v letu 2005**, naj MOP predstavi, kako bo ukrepalo zaradi neusklajene systemske ureditve pri zaračunavanju okoljskih dajatev, na katerega se MOP ni odzvalo,
- **indicev, da se občanom zaračunavajo neprimerljivi in previsoki zneski okoljskih dajatev** glede na posamezne zavezance.

Revidiranci in cilji revizije

Revizija je bila uvedena kot **prečna (sistemska) revizija**, saj smo želeli na **dejanskem primeru preveriti posledice neustreznega ravnanja MOP** pri vzpostavitvi pravnih podlag za zaračunavanje okoljske dajatve za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov.

Revidiranci:

1. Ministrstvo za okolje in prostor (MOP)
2. Mestna občina Maribor (MOM)
3. Snaga, javno podjetje, d.o.o., Maribor (Snaga)

Glavne ugotovitve (1/2)

Pri družbi **Snaga**, ki je bila zavezanec za pobiranje okoljske dajatve, smo ugotovili, da je uporabnikom storitev v letih **2002 do 2004 zaračunala za 562.082 tisoč tolarjev (2.345.527 evrov) več okoljske dajatve**, kot je bilo odmerjene.

MOM, ki je prejela sredstva okoljske dajatve za financiranje investicij v infrastrukturo, pa **do konca leta 2005 Snagi ni vrnila preveč zbrane okoljske dajatve v letih 2002 do 2004 v znesku 422.604 tisoč tolarjev (1.763.495 evrov)**. To vračilo bi namreč omogočilo vračilo preveč zbrane okoljske dajatve uporabnikom storitev.

Zato smo MOM in Snagi izrekli negativno mnenje za pravilnost poslovanja pri zaračunavanju in porabi sredstev okoljske dajatve za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov.

Glavne ugotovitve (2/2)

MOP v letih 2002 do 2005 pri urejanju in izvajanju obdavčitve onesnaževanja okolja z odpadki **ni bilo učinkovito**, saj s svojim ravnanjem **ni prispevalo k vzpostavitvi pravnega reda** na področju onesnaževanja okolja z odpadki, saj:

- ni predlagalo **ustrezne ureditve obdavčenja** onesnaževanja okolja z odpadki,
- je s svojim ravnanjem **povzročalo dodatne negotovosti** v poslovanju zavezancev za plačevanje dajatve,
- **ni spremljalo izvajanja** obdavčitve z okoljsko dajatvijo.

Odzivno / Porevizijsko poročilo MOM in Snaga

MOM in Snaga morata skleniti pogodbo, v kateri bo uporabnikom storitev dogovorjen način vračila preveč zaračunane okoljske dajatve v obdobju od 2002 naprej. Obdobje poročila se mora začeti najkasneje s 1. 1. 2008 in ne sme biti daljše od petih let.

Pogodba je bila sklenjena – poročila naj bi se izvajali vsako tromesečje, začenši z marcem 2008.

Ukrep je ocenjen kot **zadovoljiv**.

Snaga mora vključiti okoljsko dajatev za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov v ceno storitve GJS in začeti z izkazovanjem okoljske dajatve kot odhodka poslovanja.

Snaga je pripravila nepopolno vlogo za pridobitev predhodnega soglasja k povišanju cen in jo poslala na MG. **MG je vlogo zavrnilo z obrazložitvijo**, da na podlagi določb Uredbe o oblikovanju cen okoljske dajatve ni mogoče vključiti v ceno.

Ukrep je bil ocenjen kot **nezadovoljiv**.

Gre za kršitev obveznosti dobrega poslovanja – poziv organu, ki lahko ustrezno ukrepa.

Izdan je bil Poziv Vladi RS, naj zagotovi izvedbo tega ukrepa, bodisi s spremembo Uredbe o okoljski dajatvi ali Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev (30 dnevni rok za odgovor).

Zahtevan ukrep	Izvedba	Zadovoljivost ukrepa
Izdelava seznama razlik (zbrano - odmerjeno) po zavezancih	1.877.121 tisoč tolarjev (13,5%) preveč zbrane takse	Zadovoljiv
Izdelava navodil o izvedbi poročila preveč zbrane dajatve	posredovana le navodila o doseganju odmere dajatve – ukrep ni izveden	Nezadovoljiv
Izdelava navodil o načinu zaračunavanja	sklic na pristojnost MF – ukrep ni izveden	Nezadovoljiv
Vzpostavitev notranjih kontrol pri nadzoru pravilnosti zaračunavanja dajatev	predložen osnutek odloka o ravnanju z odpadki – ukrep ni izveden	Nezadovoljiv
Predložitev sprememb Uredbe o okoljski dajatvi – prva odmera in mesečne akontacije	ukrep ni izveden	Nezadovoljiv
Predložitev sprememb Uredbe o okoljski dajatvi – postopek odstopa dajatve	ukrep ni izveden	Nezadovoljiv
Predložitev sprememb Uredbe o cenah – vključitev dajatve v ceno	ukrep ni izveden	Nezadovoljiv

Ali so nesmotrnosti / nepravilnosti pomembne?

Neurejenost odstopa / oprostitve dajatve – ureditev v nasprotju s 112. členom ZVO-1:

MOP je Vladi že po uveljavitvi ustreznega načina zbiranja dajatev v januarju 2007 predlagalo ponovno uvedbo prehodnih določb Uredbe o okoljski dajatvi (avgust 2007) – do konca januarja 2008 še niso bile izdane niti oprostitvene odločbe za leto 2007

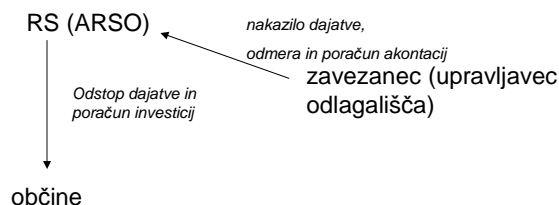
Posledice:

- **vs a zbrana dajatev v letu 2007 ostaja na računih občin neuporabljena,**
- **odnosi med zavezanci, MOP in občinami so nepregledni in v neskladju z načeli pravne države.**

Dejansko:

Pravilno:

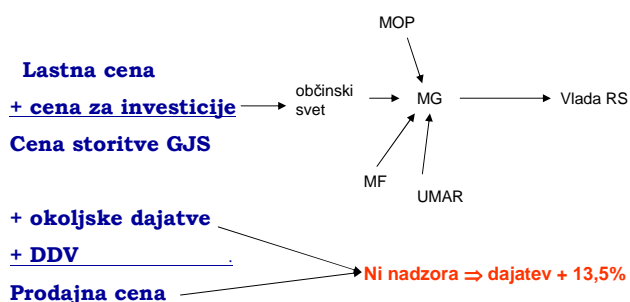

Ali so nesmotrnosti / nepravilnosti pomembne?

Pomembno:

- neizvedba poročila 1,9 milijarde tolarjev (7,8 mio evrov) preveč zbranih sredstev dajatve le v 2002-2005,
- dopustitev nadaljnega nenadzorovanega in presežnega zaračunavanja okoljskih dajatev,
- ne vključitev v ceno za storitve GJS kljub opredelitvi zavezanca – niso jasni odnosi med zavezancem in uporabnikom storitev.

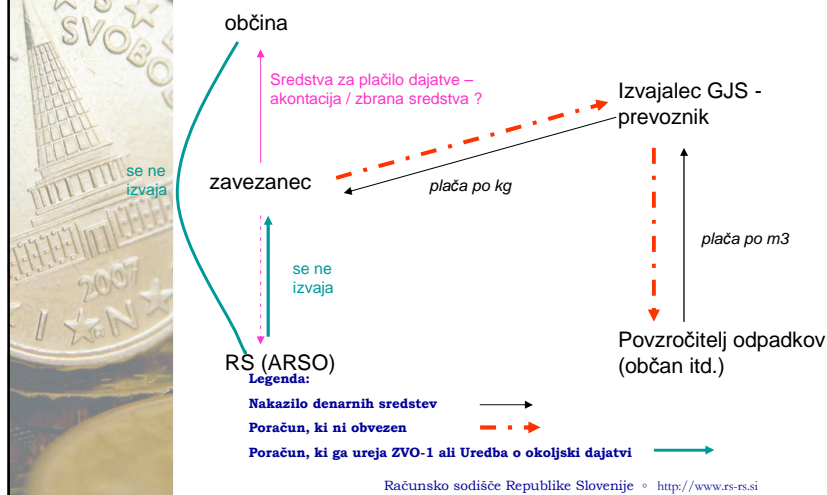
Sistem nadzora nad cenami komunalnih storitev:

Vpliv na inflacijo?

Zakaj trud ostalih institucij pri nadzoru le dela cene?

Sistem odmere okoljske dajatve in obveznost poračuna:

Ali so nesmotrnosti / nepravilnosti pomembne?

Poleg navedenega smo **upoštevali tudi naslednje okoliščine:**

- MOP je bilo že v letu **2003 s strani Komisije DZ za nadzor proračuna pozvano, naj preveri pravilnost in učinkovitost sistema okoljskih dajatev,**
- MOP je bilo **opozorjeno na neskladnost systemske ureditve s strani RS RS v letu 2005,**
- kljub nekaterim ustreznim ukrepom MOP v januarju 2007, je **avgusta 2007 MOP že izvedene ukrepe s predlogom ponovnih sprememb Uredbe o okoljski dajatvi v celoti izničilo in povzročilo še slabše stanje na področju porabe sredstev okoljskih dajatev.**

DA ⇒ huda kršitev obveznosti dobrega poslovanja

Huda kršitev obveznosti dobrega poslovanja:

Ukrepi RS RS:

- 1) Izdan **poziv Predsedniku Vlade RS za začetek postopka za razrešitev odgovorne osebe** – Janeza Podobnika, ministra za okolje in prostor (rok za odgovor 15 dni).
- 2) Izdano **obvestilo DZ o hudi kršitvi obveznosti dobrega poslovanja**.

Po prejetju odgovora Predsednika Vlade RS **bo izdano sporočilo za javnost**.

Posredovan tudi **predlog US za ustavnosodno presojo**

- a. Uredbe o okoljski dajatvi in
  - b. Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev
- s **prošnjo za prednostno obravnavo**.